

До Министъра на културата
г-н Рашко Младенов

Копие: До Изпълнителния директор на НФЦ
г-н Камен Балкански

До Председателя на СБФД
г-н Иван Павлов
и членове на УС

До съюзните членове на СБФД

6 март 2017 г., София

ВЪЗРАЖЕНИЕ

От ръководството на гилдия „Кинорежисьори“ към СБФД

Относно: Предложенията на Работната група за промяна на Закона за филмовата индустрия на ИА "Национален филмов център"

Уважаеми г-н Министър,

Ръководството на гилдия „Кинорежисьори“ към СБФД, която се състои от над 150 члена, изразява пред Вас своето разочарование и неодобрение относно поправките в Закона за филмовата индустрия, предложени от работна група към НФЦ. Настояваме той да не бъде предлаган за утвърждаване в този си вид, тъй като това не е в интерес на нашето кино.

Като се има предвид, че българското кино е основен фактор за националната културна идентичност и има стратегическо значение за имиджа на страната и за разпространението на българската култура по света, както и хроничния недостатък на подходящи институционални, финансови и законови инструменти, с които да борави кинематографичната индустрия, ръководството на режисьорската гилдия намира, че Законът с поправките притежава редица пропуски и недостатъци и смята, че е крайно необходимо изработването на нов Закон, който да подпомага и регулира развитието на киноиндустрията в България.

Може да се твърди, че всички проблеми и конфликти в българската филмова индустрия се дължат на несъвършенствата на този закон и устройствения правилник за неговото приложение.

Необходимо е да се преосмисли самата философия на закона, който сега се опитва да администрира, а не да решава проблеми. Филмопроизводството е процес преди всичко творчески и художествен и едва след това икономически.

Не одобряваме и начина на представителство на работната група по промяна на Закона, тъй като тя е доминирана главно от продуценти.

През всяка година от своето съществуване този закон търпи някакви корекции, които не го правят по добър, а по скоро създава впечатлението, че обслужва определени интереси.

Българското кино вече претърпя достатъчно големи материални и духовни загуби – материално техническа база за производство на игрални филми - СИФ „Бояна“, разбити малки студии, ликвидация на киноразпространителската мрежа - които силно затрудниха филмопроизводството, публичния интерес и достъпа до кинокултура на българския зрител. Затова един нещо и отговорно изработен нов закон трябва да спомогне развитието както на киноиндустрията, така и на творческия потенциал и да стимулира създаването не само на повече, но и на по-добри български филми.

Изработването на Закона може да бъде облекчено от факта, че има достатъчно добре работещи европейски образци, включително на страни от бившия източен блок, от които могат да се взаимстват определени структури, функции и критерии.

Като пример тук посочваме само някои от недостатъците в закона и предложения за промени в него.

1. Не са дефинирани основополагащи понятия във филмопроизводството като автори на филма и тяхното значение, кинематография, филмова копродукция, продуцент, копродуцент, миноритарен копродуцент, делигиран продуцент, изпълнителен продуцент с правата им и техните задължения, киноразпространител, агент по продажбите, нискобюджетен филм, труден филм и още много недефинирани и не разяснени понятия и дейности, които са неизменна съставна част от другите европейски закони за кино и липсата им в нашия закон води до неяснота, произвол и в крайна сметка вреди на филмовия процес.

2. В Закона не са уточнени взаимоотношения и взаимодействия с основните автори, създатели на филма, на първо място на продуцента с кинорежисьора, който е основно творческо лице.

3. Не са дефинирани „права и задължения на режисьора“, вследствие на което в настоящия закон са negliжирани водещата роля и отговорности на режисьора при реализацията на един филм, както са предвидени в директивите на Европейската комисия.

4. За да се гарантира висок професионализъм и липса на лобизъм при оценка на проектите, практиката показва, че трябва да се премахне сега съществуващият в закона квотен принцип при съставяне на художествените комисии и да се въведат критерии за определяне на членовете им, както и за членовете на

всички комисии към НФЦ.

5. На базата на нова оценъчна система да се въведат дискуссионен принцип и ясни критерии, вписани в оценъчните карти, които да гарантират безпристрастност и класиране единствено на сценарни проекти с най-висок художествен потенциал.

6. С цел най-добро професионално оценяване на филмовите проекти съставът на Художествената комисия да се състои предимно от режисьори, драматурзи и кинокритици.

7. Нужно е да се създаде Контролна комисия във връзка с управлението на финансирането, тъй като в Закона не е предвиден публичния контрол на изразходване на държавни средства, които са за държавно подпомагане на българската филмова индустрия

8. Правата на продуцента да не могат да излизат извън рамките на управлението на финансите.

9. Тъй като основните творчески лица са пряко заинтересовани, финансовите средства да се изразходват за създаването на филма, а не за други цели, във финансово отчетните документи да участват с мнение и с подписа си режисьорът, а по преценка и операторът и художниците на филма.

10. В проектозакона липсват контролни, отчетни и санкциониращи механизми и споделяне на отговорност за взети решения както от продуцента и режисьора, така и от членовете на художествените комисии и представителите на НФЦ ангажирани с проекта, съобразно крайния финансов и художествен резултат на филма.

11. Не са уредени случаите при конфликт между продуцента и другите участници в екипа и евентуалната смяна на продуцент и режисьор, при уважителни причини, при констатирани нарушения, при възпрепятстване и неспазването на срокове.

12. Практиката показва, че е нужен отговорен орган, под формата на Етична комисия или Комисия по възраженията, който да е арбитър при възражения по оценката на проекти и да решава възникнали професионални и творчески противоречия и конфликти, отнасящи се до филмопроизводството, договорните отношения и спорове по прилагането на закона.

Ръководството на гилдия „Кинорежисьори“ към СБФД настоява да се анулират сегашните срокове, за да се организират общи дискусии на проектозакона в кинообщността и да се разгледат както вече съществуващи от предишни дискусии анализи и предложения, така и законите за кино на други, близки по развитие и проблеми държави, за да се изработи нов Закон за филмовата индустрия.

Ръководството на гилдия „Кинорежисьори“ към СБФД